

İzmirdeki büyük basın

Bayar mevkufta gazete

Hamdullah Suphinin Son Postaya beyanati

Halk Partisi gelişme buhranı geçiriyor

Bugünkü cereyan bir ana fikrin birleşmesi, insanca yaşamın şartı olan halk hâkimiyetini muzaffer kılmak için vücud bulmuştur

Dün Hamdullah Suphi Tanrıöveri Son Posta adına ziyaret ettik ve kendisine, Cumhuriyet Halk Partisinin bugünkü durumunu nasıl gördüğünü sordum. Tanrıöverin bu soru üzerine söylediklerini aynen yazıyoruz:

Sual — C.H.P. nin bugünkü durumunu nasıl görüyorsunuz?

Cevap — Ben Halk Partisinin bir gelişme buhranı geçirdiğine inanıyorum. Onun esaslı bir zâfı vardı. Bu zâf yakın bir zamanda tamamen değilse bile mühim nisbette zail olacaktır. C.H.P. fikrin riyaseti altına girecektir. O fertten zümreye doğru gidiyor. Şahsi görüş yerine, onun sevk ve idaresinde mensuplarının ekseriyet görüşü hâkim olacaktır. Gündelik dedikodular, inflaller artasında sarıh hakikat-

Hamdullah Suphi Tanrıöver

leri gözden uzak tutmaya hiç birimiz razı olmamalıyız. C.H.P. herkesin bildiği üzere Anadolu'da istilâlara karşı başlayan Millî Mücadele havası içinde doğmuştur. Türk halkının millet ve devlet olarak bekasını sağlamak mevzuu bahistir. C.H.P. bir sıra zafer elde etmiştir. Her biri diğerinden daha azlı ve daha büyük. Onun mazisinde askerî bir zafer var. Onun mazisinde ucu bucağı olmıyan korkunç hâzaneler ortasında derece derece tahakkuk eden bir umran zaferi var. Onun mazisinde mali ve iktisadî esaretlere karşı her biri ayrı ayrı kalbimizde yer tutmaya lâyık diğer bir sıra zafer var ki, onlardan sizin mensup olduğunuz genç nesil bizim çıkardığı-

(Devamı 2 inci Sayfada)

HERGÜN:

Basından yersiz medhû sena bekleyenler avucunu yalasin!

Yazan: Selim Ragıp EMEÇ

Bizim Neşriyat Müdürü Selâmi İzzetin Devlet İşletmeleri Genel Müdürlerinden bazılarında canı sıkılmış olacak ki; dün almış eline kalemi ve basmış bunlara karşı bir sürü acı tenkit ve serzenişleri.

Selâmi İzzeti bu bahiste, ben, şahsen hem haklı buldum, hem de haksız, yazı arkadaşımızı haklı buluşunun sebebi, bir gazete yazı kadrosunu fiilen idare eden bir adamın, zaman zaman, gazetesinde bazı meselelerin içyüzünü memleket umumî efkârına arz etmek mecburiyeti ile, bu işlerin idare merkezlerinde yaptığı teşebbüslerin boşa çıkmasından hasil olmuş teessürdür. Ben, bu hali, tıpkı, müttetiklerin, Sovyet Rusya ile yüz yüze gelmek istedikleri zaman, Sovyet Rusyanın, aksi istekle, onların karşısına meşhur olan demir perdesini çekivermesine benzetirim.

Böyle bir hal karşısında Anglo Sakson devletleri gibi bizim Selâmi arkadaşın da haklı olduğu şüphesizdir. Fakat onun haksız olduğu bir nokta var ki herhalde istiyerek veya istemiyerek belirtmeyi ihmal etmiş olacak. Bu nokta şudur:

Genel Müdürler gibi bu memleketin, birçok idarecileri, kendilerini genel oya karşı hesap vermekten müstağni ve vareste görür ve sayarlar. Bu bahiste, ne yapılmış, ne tedbir alınmışsa kâr etmemiş, ötedenberi âmmenin malûmu olan inat ve ısrarlarından bir zerre ayrılmamışlardır. Filvaki hiç bir kanunî mevzu, bir idare rûknünü, bir gazeteciye hesap ve malûmat vermekle mükellef kılmamıştır. Hattâ memuriyet kademesinin aşağı tabakalarında bulunan zevat için, böyle bir hareket, suç bile sayılmaktadır. Çünkü bu hal, bir işletme mekanizmasının sır addedilebilecek bazı esaslarının harice aksetmesini ve rakip firmaların bundan istifade eylemelerini muhtemel yapabilir. Keza, takdiri durumu münakaşa götürebilecek olan küçük bir memurun da, ulu orta ve önüne gelene malûmat vermesini mahzurlu olarak kabul etmekte yine mahzur yoktur. Buna mukabil işletme idarelerinin ve bunların başlarında bulunan genel müdürlerin veya direktörlerin memleket efkârını, muayyen şekil dahilinde aydınlatmak mecburiyetleri,

kanunî bir mükellefiyet haline getirilmiştir diye, bunların, kendilerini, içinde buldukları sırça köşkün şeffaf duvarları arkasına saklayıp da memleketin gözünden «nihan» olduklarını sandıkları gündür ki hatanın en büyüğünü işlemiş olurlar. Çünkü unutmamak lâzım:

Bu cihanda hiçbir hakikat, alınan bütün önleyici tedbirlere rağmen gizli kalmamıştır ve kalamaz.

Kaldı ki bu zevatin halk ile ve halk efkârıyla temasa gelmekten gösterdikleri büyük «Nefret» ve «Dehşet», haddi zatında basına karşı besledikleri iyi olmıyan hislerinin bir ifadesinden başka bir şey değildir. Nitekim aynı basın tarafından da, onların bu hareketi, açık hesap vermekten korkmanın dolambaçlı yoldan ve dolayısıyla bir ifadesi addedildiği için, bu iki zift

(Devamı 3 üncü sayfada)

Uçağın makinistini öldürenler

Üç Rumen subayı dün tevkiif edildi

Makinisti öldürerek Çanakkaleye inen uçağın sivil yolcuları serbest bırakıldı

Kambel

Romeo

Bundan bir kaç gün evvel, bir Romen uçağının Çanakkaleye mecburi iniş yaptığı, uçakta 7 sivil ve 3 subay Romanyalının bulunduğu ve uçak makinistinin de bir kurşunla beyninden vurularak öldürülmüş olduğunu yazmıştık.

Uçağın Çanakkaleye inişini müteakip enterne edilerek şehrimize getirilen 7 sivil ve 3 subay dün akşam 3 üncü sor-

(Devamı 3 üncü sayfada)

İşkence davası

Jandarma karakolunda bir adam dayakla öldürülmüş

Karaköse 7 — Doğu Beyazıtta Hacı isminde birini işkence ile öldürmekten sanık jandarma yarbayı Saimle yüzbaşı Vedad, teğmen İbrahim ve iki jandarma erinin duruşmalarına mev kufen devam edildi.

Bu oturumda Ağrı Valtisi Memduh

(Devamı 3 üncü Sayfada)

Edirne Postası Gazetesi

Yazı kasalarını devirdiler sahibinin eşyalarını yaktılar

Edirne 7 (Hususî) — 25 yıldır Edirne'de çıkan Edirne Postası gazetesinin sahibi Necmi Gücüyener dün sabah gazete idarehanesine gittiği zaman kapı kilidinin kırılmış ve içeride, çıkacak gazete için hazırlanan kasaların devrilerle harflerin birbirine karıştığı-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Basından yersiz medhü sena bekleyenler avucunu yalasin!

(Bağtarafı 1 inci Sayfada)

zihniyeti, birbirine yakınlaştırmak ebediyen mümkün olmayacaktır. Çünkü tarafları ayıran illet, her şeyden evvel, bir «Zihniyet» meselesidir ve bizim idarecilerde ve onların üst kademelerini teşkil eyleyen genel müdürlerde, böyle bir zihniyet mevcut olmakta devam ettikçe, taraflar arasında bir anlaşmanın hasıl olması kat'i surette beklenemez.

Umumi efkâr ve onun adına hareket eden basının araştırmacı faaliyetinden bu derece tehaşi duyan bu zevat, ne gariptir ki, basının, kendi tabirince «Müsbet» olan hareketinden pek haz duymaktadırlar. Onların «Müsbet» saydıkları şeyler aşağı yukarı, bir çürük vapur alındığı zaman bunu alanın ve vapur resminin basılması; maliyeti neyi bulursa bulsun herhangi bir resmî fabrikanın temelatma merasimi ve bu merasimin resmî veya yeni yapılmış bir fabrikanın çalışmaya başlaması; bunun resmî, yeni tayin edilen elmaların türlü pozlarının neşri; ve hiçbir mukayese yapılmadan verilen her malumatın, aynı hakikat gibi dercoluması ve altına, icabına göre, lüzumlu bir medhiyenin eklenmesidir.

Uzun yıllar bu yolda yürümüş ve vazifesi, başında asılı duran Damoklesin kılıcı yüzünden, hep medhü senaya inhisar etmiş olan bu basının son yıllara kadar sağlamış olduğu mürakabe muhassılası meydandadır. Bunu, bir sıfırla ifade etmekte hiçbir insafsızlık ve gaddarlık yoktur.

Şimdi, sıra, bu basının vazifesini yapmasına gelmiştir ve bu yolda tereddüde düşmeden, önündeki mesafeyi kateyleyeceğinden şüphe edilmemelidir. Bu münasebetle genel müdürler emine olsunlar: Türk basınının kendi yerlerine ikame edecek genel müdür adayları yoktur. Ve yayınları, bu bakımdan, tamamiyle ivazsızdır ve istedikleri sadece şundan ibarettir:

Kanunî müeyyidelerin konulmasına intizaren geneloya, şimdiden, bir parça saygı göstermiye başlamak.

Sanınız ki bu istek, büyük bir külfetli tazammun etmese gerektir.

Selim Ragıp Emre

